

Arbetsmarknadsutskottets yttrande

1980/81: 3 y

över en motion med förslag om sysselsättningsskapande åtgärder i Bergs kommun

Till civilutskottet

Civilutskottet har berett arbetsmarknadsutskottet tillfälle att yttra sig över motion 1980/81: 55 av Eivor Nilson (c) som väckts med anledning av proposition 1980/81: 26 om överenskommelse angående Sölvsbackaströmmarna.

I propositionen föreslås att regeringen godkänner en överenskommelse med Trångfors AB om en begränsad utbyggnad av Sölvsbackaströmmarna. Ett belopp på 2 milj. kr. skall vidare enligt förslaget avsättas för utveckling av turismen och för fritids- och fiskevårdsfrämjande inom området. Medlen skall ställas till länsstyrelsens i Jämtlands län förfogande och användas efter samråd med Bergs kommun samt bl. a. lokala och regionala organisationer inom berörda intresseområden. Vid sidan härom skall enligt ett särskilt beslut av regeringen 2 milj. kr. av särskilda villkorsmedel tillföras Bergs kommun för bl. a. näringsfrämjande åtgärder.

I motionen anförs inledningsvis att en utbyggnad av vattenkraften i Sölvsbackaströmmarna under byggnadstiden kommer att öka antalet arbetstillfällen i bygden, även om åtskilliga av dem som blir sysselsatta sannolikt kommer från andra delar av landet. Motionären framhåller att sysselsättningsproblem kommer att uppstå när den tillfälliga byggnadsverksamheten är slutförd. Redan nu bör man därför skapa förutsättningar för en ökad långsiktig sysselsättning i de närmast berörda delarna av kommunen. De i propositionen föreslagna medlen till åtgärder för att främja fiske och turism är enligt motionären inte tillräckliga.

Motionären föreslår att länsstyrelsen i Jämtlands län skall få i uppdrag att i samråd med berörda länsmyndigheter och Bergs kommun utarbeta ett förslag till handlingsprogram för att öka den långsiktiga sysselsättningen i främst Ljungdalen och Storsjö. Regeringen bör också ställa särskilda medel till länsstyrelsens förfogande för genomförandet av ett sådant handlingsprogram.

Det är i första hand Bergs kommun som berörs av en utbyggnad av vattenkraften i Sölvsbackaströmmarna. Kommunen omfattar delar av södra Jämtland och norra Härjedalen. Antalet invånare i kommunen, som vid 1980 års början uppgick till 8932, har minskat med mer än 2500 personer sedan år 1960. Fram till år 1985 beräknas kommunen minska sitt invånarantal ytterligare. Det kan emellertid noteras att befolkningen ökat något under de tre senaste åren. Kommunen har en sned befolkningssamman-

sättning med nästan var fjärde invånare i åldern över 64 år. Kommunen är mycket stor till ytan, 5426 km², och har omfattande glesbygdsområden. Antalet invånare per km² är ca 1.6.

Andelen sysselsatta inom industrin är liten, 16 %, medan andelen sysselsatta inom jord- och skogsbruk är förhållandevis stor, 30 %. Siffrorna avser år 1975. Arbetslösheten såsom den tar sig uttryck genom att arbetssökande vid arbetsförmedlingen inte kan placeras var fjärde dubbelt så hög som för riket i dess helhet. Vid slutet av oktober månad uppgick antalet kvarstående arbetslösa arbetssökande i kommunen till 267 personer. Antalet kvarstående lediga platser var endast åtta.

Av det anförda framgår att Bergs kommun har stora problem i fråga om sysselsättningen och befolkningsutvecklingen. Detta förhållande har också medfört att kommunen är inplacerad i den högsta stödområdesklassen, dvs. 6.

Inom länet har betydande insatser gjorts för att skapa sysselsättning i länets glesbygder. Under flera år har landstinget och länsstyrelsen i det syftet drivit ett gemensamt projekt kallat Aktion Z. Som framhålls i motionen arbetar man i Bergs kommun med ett handlingsprogram som ett led i försöken att skapa ökad sysselsättning. Verksamheten bedrivs i arbetsgrupper, bl. a. studerar man sysselsättningsmässiga sekundäreffekter av det s. k. Ljungdalenprojektet, som innebär planer på en fritidsanläggning med hotell, skidliftar m. m. De förslag som tagits fram har nyligen överlämnats till länsstyrelsen. Inom länsstyrelsen har vidare utarbetats förslag till länsprogram som enligt uppgift innehåller en rad förslag till åtgärder som syftar till att skapa sysselsättning i länets glesbygder. Förslaget skall senare denna månad behandlas av länsstyrelsens styrelse.

Mot den angivna bakgrunden anser utskottet att motionärens förslag om utarbetande av ett handlingsprogram för att öka sysselsättningen i berörda delar av Bergs kommun får anses tillgodosett. Om det för att förverkliga ett sådant handlingsprogram blir aktuellt med statliga insatser utöver de medel som står till buds i annan ordning får framställningar om ytterligare medel prövas i budgetsammanhang på vanligt sätt. I sammanhanget kan nämnas att länsstyrelsen för innevarande budgetår tilldelats 15,5 milj. kr. för glesbygdsinsatser och 2,5 milj. kr. för utarbetande av åtgärdsprogram m. m. Till detta kommer för Bergs kommuns del de tidigare nämnda beloppen om sammanlagt 4 milj. kr.

Till sist vill utskottet nämna att Jämtlands län är ett av de två län i landet som fått statliga medel till ett nytt instrument av regionalpolitisk betydelse, nämligen till ett utvecklingsbolag. Avsikten är att bolaget bl. a. skall kunna medverka med både personella och finansiella resurser för att stödja utvecklingen av industrin. Bolaget får betraktas som ett intressant och värdefullt tillskott bl. a. när det gäller att främja utvecklingen i de kommuner, däribland Bergs, som är underförsörjda på sysselsättning inom industrisektorn.

Med det anförda har utskottet besvarat motionen, som inte synes behöva föranleda någon särskild framställning till regeringen.

Stockholm den 11 november 1980

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

ELVER JONSSON

Närvarande: Elver Jonsson (fp), Anna-Greta Leijon (s), Arne Fransson (c), Erik Johansson (s), Bernt Nilsson (s), Sten Svensson (m), Frida Berglund (s), Pär Granstedt (c), Lars Ulander (s), Anders Högmark (m), Margit Odelspar (c), Marianne Ståhlberg (s), Eva Winther (fp), Nils-Olof Grönhagen (s) och Görel Bohlin (m).

Särskilt yttrande

Anna-Greta Leijon, Erik Johansson, Bernt Nilsson, Frida Berglund, Lars Ulander, Marianne Ståhlberg och Nils-Olof Grönhagen (alla s) anför:

I fråga om utbyggnaden av Sölvsbackaströmmarna ansluter vi oss till motion 1980/81: 51 av de socialdemokratiska ledamöterna i civilutskottet. I motionen föreslås att regeringen snarast bör fullfölja förhandlingarna med Trångfors AB med sikte på en överenskommelse som innebär att Sölvsbackaströmmarna inte byggs ut samt att ett samlat förslag därefter bör föreläggas riksdagen.

När det gäller motionsförslaget, som går ut på att söka få till stånd nya sysselsättningstillfällen i Bergs kommun, har vi självfallet ingenting emot att olika vägar prövas för att nå detta mål. Bergs kommun har i likhet med de flesta andra kommuner i Norrlands inland ett utsatt läge, och det finns därför ett allmänt behov av stöd från samhällets sida för att komma till rätta med sysselsättningsproblemen. En grundläggande förutsättning för framgångar på detta område är att regeringen bedriver en sysselsättningsfrämjande ekonomisk politik. På den punkten finns det anledning till oro inför de åtgärder regeringen vidtagit eller planerar.

